

Výkladové stanovisko ČAP k problematice zvýšení odpovědnosti silničního nákladního dopravce a možnostem pojištění

Jak odpovídá silniční dopravce za škodu na převážené zásilce u vnitrostátní dopravy?

Zásadní změna nastala v roce 2019, kdy se na vnitrostátní silniční dopravu v ČR, do té doby upravenou primárně zákonem č. 89/2012 Sb., Občanským zákoníkem, aplikovala některá ustanovení Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (dále jen „Úmluva CMR“).

Nejpodstatnější změnou je omezení odpovědnosti a případné náhradové povinnosti dopravce za škodu na převážené zásilce.

V souladu s článkem 23 Úmluvy CMR se i ve vnitrostátní silniční dopravě limit náhradové povinnosti stanovuje z **hmotnosti zásilky** nezávisle na její skutečné hodnotě.

Odpovědnost silničního dopravce za škodu na zásilce je tedy shodná pro vnitrostátní i mezinárodní dopravu.

Může dopravce odpovídat za celou škodu až do udané ceny zásilky?

Vyšší náhradová povinnost může být požadována při sjednání a zapsání do nákladního listu:

- a) zvýšené hodnoty zásilky dle článku 24 Úmluvy CMR nebo
- b) zvláštního zájmu na dodání zásilky dle článku 26 Úmluvy CMR.

Podmínky pro zvýšení odpovědnosti dle článku 24 Úmluvy CMR:

- 1) dopravce se dohodne s odesílatelem na zvýšení odpovědnosti udáním ceny zásilky a současně
- 2) odesílatel zaplatí příplatek k přepravnému a současně
- 3) odesílatel zapíše do nákladního listu cenu převážené zásilky.

Při splnění výše uvedených podmínek může být odpovědnost dopravce dle článku 24 Úmluvy CMR navýšena (jak pro mezinárodní, tak pro vnitrostátní dopravu). Náhradová povinnost dopravce pak nebude omezena váhovým limitem, ale cenou zásilky, uvedenou v nákladním listě.

Na to je potřeba myslet zejména při přepravách lehkých a drahých zásilek, u kterých může být váhový limit nedostatečný.

Je-li skutečná cena zásilky vyšší než cena uvedená v nákladním listě, odpovídá dopravce max. do hodnoty, uvedené v nákladním listě.

Co musí být splněno, aby pojišťovna zaplatila plnou náhradu škody až do udané ceny zásilky?

- 1) sjednáno pojištění odpovědnosti silničního dopravce vč. článku 24 Úmluvy CMR **a zároveň**
- 2) splněny podmínky, které článek 24 Úmluvy CMR stanovuje.

Při nesplnění podmínek článku 24 Úmluvy CMR zůstává odpovědnost dopravce limitována hmotností zásilky a pojišťovna poskytne náhradu škody jen do výše váhového limitu dle článku 23 Úmluvy CMR. A to i přesto, že je v pojistné smlouvě sjednáno pojištění dle článku 24 Úmluvy CMR!

Příklad

Klient má sjednáno pojištění odpovědnosti silničního dopravce **vč. článku 24 Úmluvy CMR** a nastane totální škoda, likvidní z daného pojištění.

- Aktuální kurz SDR: 30,141 Kč*
- Hmotnost poškozené zásilky: 8 866 kg
- Hodnota poškozené zásilky: 7 000 000 Kč

Výše náhrady škody od pojišťovny:

- a) Pokud **nejsou** splněny podmínky článku 24 Úmluvy CMR (např. cena zásilky není uvedena v nákladním listě): $8\,866\text{ kg} \times 8,33 \times 30,141 = \mathbf{2\,226\,027\text{ Kč}}$ (maximální výše pojistného plnění).
- b) Pokud **jsou** splněny podmínky článku 24 Úmluvy CMR: **7 000 000 Kč** (maximální výše pojistného plnění)

* Kurz SDR platný ke dni 13.6.2021
